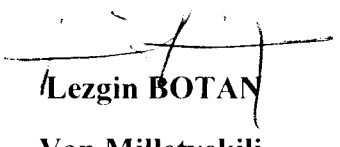

6452
10.06.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Demokratik ülkelerde yasama, yürütme ve yargı erklerinin yanında dördüncü kuvvet olarak adlandırılan basın alanında birçok sorun yaşanmaktadır. Özellikle yerel basın bütün illerde ciddi mali sıkıntılar başta olmak üzere birçok farklı sorunla karşı karşıya kalmıştır. Bu nedenle ülkemizde yerel basının sorunlarının araştırılarak tespit edilmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Lezgin BOTAN

Van Milletvekili

GEREKÇE

Çağdaş demokrasinin geçerli olduğu ülkelerde yasama, yürütme ve yargı erklerinin yanında özgür ve bağımsız basın, dördüncü kuvvet olarak adlandırılır. Çünkü basın; bir taraftan yurttaşların eleştiri ve taleplerinin görünür olmasını ve gerçeklerin objektif bir şekilde halka yansımaları sağlarken diğer taraftan da ülkeyi yönetenlerin kamuoyu adına denetlenmediği bir mekanizma olarak çalışır. Dolayısıyla yönetilenler; ülkeyi yönetenlerin başarıları veya başarısızlıkları, yolsuzlukları veya şeffaflıkları gibi konularda ulaşamadıkları bilgileri basından öğrenirler. Doğru bilgiye ulaşma ve yaşananlardan haberdar olma ile birlikte yine kendi seslerini, görüşlerini ve beklentilerini basın aracılığıyla yönetenlere ulaştırırlar.

Demokratik ülkelerde ulusal basınla birlikte yerel basın da il, ilçe ve beldelerde günlük, haftalık ya da daha fazla aralıklarla yaptığı yayınlarla mahalli idarelerde halk ile kamu arasında bir iletişim aracı görevi görür. Bu anlamda yerel basın, demokrasi kültürünün en ücra köşelere değin yerleşmesinde ve sürdürülmesinde önemli bir yere sahiptir. Dolayısıyla yerel basının güçlü ve aktif olduğu yerlerde yaşayan kişilerin; insan hakları, özgürlükler ve demokrasi konularında bir adım daha önde oldukları bilinmektedir. Bu nedenle yerel basının gelişmesi ve güçlenmesi ile çoğulcu ve katılımcı bir demokrasinin varlığı arasında çok yakın bir ilişki bulunmaktadır.

Bununla birlikte basının hem yerel hem de ulusal bazda görevini bağımsız ve tarafsız bir şekilde yerine getirmesi için siyasi erkin baskısına maruz kalmaması gerekmektedir. Çünkü gazetecilerin tutuklanma veya gözaltı tehdidi altında olduğu, iletişim organlarının kapatılma veya para cezası alma riski taşıdığı bir ortamda gazetecilik yapılması mümkün değildir. Bugün gelinen aşamada Türkiye’de basın özgürlüğü ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Uluslar arası basın endekslerine göre periyodik olarak gerileyen basın özgürlüğü 20 Temmuz 2016’da ilan edilen OHAL ile birlikte daha da kötüye gitmiştir. OHAL sürecince yerel ve ulusal iki yüze yakın medya kuruluşu kapatılırken bine yakın gazetecinin basın kartları iptal edilmiştir. Bunun sonucunda bugün 145 gazeteci hâlâ cezaevinde yer almakla birlikte son bir yılda 3 bin gazeteci işsiz kalmıştır.

Bu süreçte Van’da da gazete ve TV kanallarının kapatılmasıyla birlikte yerel basının sorunları da artmıştır. Dolayısıyla bölgenin en büyük ili olma özelliği taşıyan Van’da herhangi bir TV kanalı bulunmazken Basın İlan Kurumu’ndan (BİK) reklam alan gazetelerin sayısı da azalmıştır. Aynı şekilde bütün illerde yerel basının reklam payından aldığı pay yeterli olmadığı halde Basın İlan Kurumu’nun payının daha da azaltılması ekonomik sıkıntıları ağırlaştırmaktadır. Özellikle bilişim çağının bir gereği olarak yaygınlaşan internet haberciliği yapan gazetelerin desteklenmemesi ve BİK’te yeni düzenlemelere gidilmemesi de yerel basının güçlenmesi önünde engel oluşturmaktadır.

Bunun yanında yerelde gazetecilere yönelik siyasi müdahale, gözaltı ve soruşturmalar da sorun teşkil etmektedir. Özellikle Van’ın Erciş ilçesinde faaliyet yürüten gazeteciler, çocuk istismarına ilişkin yaptıkları haberlerden dolayı haklarında soruşturma başlatılırken yine haber takibi sırasında fiziksel saldırıya maruz kalmışlardır. Dolayısıyla başta Van olmak üzere bütün illerde yerel basının maruz kaldığı ekonomik ve siyasi sorunların araştırılarak bütün boyutlarıyla ortaya çıkarılıp kamuoyuyla paylaşılmasının basın özgürlüğüne katkı sunacağı aşîkardır. Bu çerçevede Türkiye’de yerel basının sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması elzemdir.

Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Saadet BECEREKLI
HDP Batman Milletvekili

Mizgin İRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

Ahlan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

Hişyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

Feleknaş UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nihat AKDOĞAN
HDP Hakkari Milletvekili